

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีมุ่งส่งเสริมและพัฒนาคนให้มีคุณภาพ อีกทั้งมีความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางรากฐานการพัฒนาความมีวินัยของเด็กและเยาวชนในสังคม เนื่องจากวัยเด็กและเยาวชน ยังไม่สามารถเข้าใจความมีวินัยในตนเองและสังคมได้อย่างลึกซึ้ง ดังนั้นการปลูกฝังให้รู้จักรักษาไว้ให้คงอยู่ และส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ เสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) จะเห็นได้ว่าในสังคมปัจจุบันมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แต่ความเจริญทางด้านจิตใจกับเสื่อมลง พื้นฐานของสังคมจะมีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพก็อยู่ที่คนในสังคมนั้นมีวินัยหรือไม่มีวินัย วินัยสร้างความรับผิดชอบ วินัยสร้างความอดทน วินัยสร้างระเบียบแบบแผน วินัยสร้างคนให้เป็นคนดี วินัยสร้างคนให้เป็นคนเก่ง วินัยเป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นจะต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กเพราะเป็นการปลูกฝังกฎระเบียบ ข้อบังคับในตนเอง

สังคมจะพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีให้แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัย ดังที่ฟรอยด์ (Freud 2011) กล่าวว่า ประสบการณ์ในวัยเด็กจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของเขาเมื่อโตขึ้น หากเด็กประสบผลสำเร็จขั้นใดขั้นหนึ่งแล้ว อาจทำให้การพัฒนาในขั้นต่อไปเกิดการชะงัก และมีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นไปตลอดชีวิต (พัฒนา ชัชพงศ์. 2540; 13 : อ้างอิงมาจาก Freud. nd.) ซึ่งสอดคล้องกับเฮิร์ลอค (Hurlock, 2529 : 217-219) ที่ว่าวัยเด็กเป็นวัยสำคัญต่อการศึกษา ต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะสร้างพื้นฐานของจิตใจในวัยผู้ใหญ่ต่อไป บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่แม้ว่าจะมีความแตกต่างไปจากวัยเด็ก แต่ก็มี ความต่างชั่วเกิดขึ้นมาจากพื้นฐานของวัยเด็กที่แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในระยะแรกของชีวิตนั้นมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของมนุษย์มาก และบุคลิกภาพนี้ไม่ใช่สิ่งที่จะพัฒนาขึ้นเมื่อมนุษย์เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว หากแต่ได้รับการวางรากฐานมาตั้งแต่วัยเด็ก จะส่งผลมาถึงวัยผู้ใหญ่ (ประณต คำฉิม, 2529 : 217-219) และสอดคล้องกับธีราพร กุลนันทน์ (2544 : 303-304) ดังนั้น ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝัง และส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางสังคมที่เหมาะสมจะทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่รับบทบาทหน้าที่ของตน มีวินัยในตนเอง สังคมจะปลูกฝังให้รู้จักรักษาสິงที่ดีมีประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะสำคัญของผู้บรรลุนิติภาวะทางจิต

ในการพัฒนาคนนั้นเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาจะต้องเร่งให้เกิดขึ้นกับประชากรทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กวัยประถมศึกษา เพราะเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางสังคมแวดล้อมใกล้ตัวเอง ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้มีระเบียบวินัย มีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และยังเกี่ยวเนื่องถึงการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ให้เด็กเป็นคนดี คนเก่งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป เป็นการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งจำเป็นละควรมีการปลูกฝังตั้งแต่เด็กเพราะเป็นการปลูกฝังกฎระเบียบวินัยข้อบังคับในตัวเอง ออซูเบล (Ausubel 1968 : 459-460) ได้กล่าวถึงผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะคือปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง ฟังตนเองได้ควบคุมอารมณ์ได้และอดทนพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ประกอบขึ้นเพื่อที่จะได้ซึ่งความมีวินัยในตนเอง ซึ่งการที่จะได้มาในความมีวินัยในตนเองจะต้องสร้างคุณลักษณะหลายลักษณะล้วนแล้วตามความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะทำได้เพื่อที่จะเกิดความมีวินัยในตนเองจะเห็นได้ว่าการเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองนั้นเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะเป็นเบื้องต้นของความลำบาก ความสำเร็จในชีวิต การที่จะเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองได้จำเป็นจะต้องสร้างพฤติกรรมของความมีวินัยในตนเองขึ้นมาก่อนที่จะสร้างพฤติกรรมใดๆ ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองเป็นความจำเป็นพื้นฐานสำหรับมนุษย์ ซึ่งสามารถทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งความรู้สึกความคิดและพฤติกรรมต่างๆ ที่แสดงออกในชีวิตประจำวันนั้นล้วนขึ้นอยู่กับความภาคภูมิใจในตนเอง จากที่ได้กล่าวมาความมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สมควรพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพพร้อมที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง

การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำเป็นต้องมีกิจกรรมการประเมินเข้ามาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะการสร้างเครื่องมือวัดที่จำเป็นต้องมีความครอบคลุมลุ่มลึกทางจิตวิทยาและเทคนิคการวัดและประเมินผล เพื่อให้ได้แบบวัดความมีวินัยในตนเองที่มีคุณภาพ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งในการพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองจะมีความเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ด้วยความเที่ยงตรงเป็นคุณภาพของเครื่องมือที่มีความสำคัญที่สุดจึงจำเป็นที่จะต้องหาค่าความเที่ยงตรง สำหรับการวัดความมีวินัยในตนเองไม่มีเนื้อหาและพฤติกรรมที่จะวัดที่ชัดเจนจึงจำเป็นที่จะหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ซึ่งเป็นคุณภาพของเครื่องมือที่สามารถวัดคุณลักษณะต่างๆ ได้ตรงตามนิยามที่มีความเชื่อถือได้ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ สามารถบอกได้ว่าเครื่องมือสามารถวัดคุณลักษณะต่างๆ ได้ตรงตามนิยาม และนอกจากนี้ยังทำการศึกษาพัฒนาการของความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงแบบวัดความมีระเบียบวินัย

ในตนเองให้ดียิ่งขึ้น และได้พัฒนาความมีวินัยในตนเองในตัวบุคคลให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ซึ่งทางโรงเรียนเห็นความสำคัญของความมีวินัยในตนเอง เพราะมีความสำคัญสำหรับนักเรียน

จากปัจจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาค้นคว้าสร้างแบบวัดความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อเป็นแบบวัดในการปลูกฝังพื้นฐานของความมีวินัยให้กับนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ในด้านความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเห็นคุณค่า สามารถนำคุณลักษณะของความมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคมไปปฏิบัติเป็นกิจวัตรประจำวันในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ด้วยกระบวนการพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อประโยชน์สำหรับโรงเรียน ครู และผู้วิจัยที่สอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความมีวินัยของนักเรียนในสังกัดเทศบาลต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักในการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก โดยแสดงความเที่ยงตรงตามโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและความเชื่อมั่น
2. เพื่อหาเกณฑ์ปกติวิสัย (Local Norms) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก
3. เพื่อศึกษาความมีวินัยในตนเองของชายและหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ที่เรียนในปีการศึกษา 2553 จำแนกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 163 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 171 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 172 คน รวมมีประชากรทั้งสิ้น 506 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2553 ในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำแนกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็นชาย 18 คน หญิง 22 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็นชาย 24 คน หญิง 36 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบ่งเป็นชาย 45 คน หญิง 78 คน รวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 223 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความมีวินัยในตนเอง
2. เกณฑ์ปกติวิสัย
3. ความมีวินัยตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแบบวัด หมายถึง ขั้นตอนการสร้างและปรับปรุงแบบวัดความมีวินัยในตนเองมีคุณภาพที่ดีทั้งทางด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบโดยใช้วิธีวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน และความเชื่อมั่น
2. วินัยในตนเอง หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ส่งเสริมให้บุคคลควบคุมตนเองโดยไม่วางใจหรือพึ่งพิงจากภายนอกมาควบคุมการกระทำของตน ประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 ด้านความอดทน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถ ในการแสดงออกถึงการอดกลั้น ต่อสู้กับสิ่งต่างๆ และควบคุมการกระทำของตนให้อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ จนสามารถทำงานได้สำเร็จ
 - 2.2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความมั่นใจหรือแน่ใจ กล่าวคือทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตนตั้งใจไว้ ถึงแม้จะมีสิ่งอื่นมาเป็นอุปสรรคก็ไม่ท้อ ตั้งใจทำสิ่งนั้นๆ จนสำเร็จ
 - 2.3 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความสำนึกในการควบคุมพฤติกรรม รวมทั้งการแสดงถึงการรู้จักหน้าที่ของตนและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำของตน ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสียพร้อมทั้งพยายามปรับปรุง การปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
 - 2.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ตกลงกันไว้ในสังคมตลอดเวลา ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ประกอบด้วย การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน บ้าน และชุมชน

3. คุณภาพของแบบวัด หมายถึง ลักษณะของแบบวัดในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

3.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบวัดที่ได้จากการพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่นิยามไว้หรือไม่ ซึ่งหาโดยใช้ดัชนี IOC (ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินรายข้อว่าวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่)

3.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง คุณภาพแบบของวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะของโครงสร้างทฤษฎีนั้น ในการศึกษาครั้งนี้หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

3.3 ความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) หมายถึง คุณลักษณะของแบบวัดที่สามารถสะท้อนคะแนนจริงได้ สามารถตรวจสอบได้จากค่าอัตราส่วนระหว่างความแปรปรวนของคะแนนจริงกับความแปรปรวนของคะแนนที่สังเกตได้

4. เกณฑ์ปกติ (Norm) หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จากการสอบแบบวัดความมีวินัยในตนเอง และเป็นคะแนนที่จะบอกระดับการสอบของผู้สอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร โดยแสดงลงในตารางซึ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนดิบกับคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (Normalized T-Score) ซึ่งแปลงจากคะแนนดิบ

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หมายถึง นักเรียนที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบวัดความมีวินัยในตนเอง และยังทราบถึงความเชื่อมั่นของข้อคำถามรายข้อ ตลอดจนความเชื่อมั่นของแบบวัดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางในการที่จะนำแบบวัดที่มีคุณภาพไปพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

2. ได้เกณฑ์ปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนเทศบาลเมืองสวรรคโลกเพื่อใช้ในการตรวจสอบระดับการมีวินัยในตนเองของนักเรียนต่อไป

3. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะได้วางแผนพัฒนาเยาวชนให้มีวินัยในตนเอง ให้เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย